

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Chomutov, Akademiya Heyrovského 4539

Adresa: Ak. Heyrovského 4539, 430 03 Chomutov

Identifikátor školy: 600 077 381

Termín konání inspekce: 1. – 5. a 17. prosinec 2003

Čj.:	065 324/03 - 5002
Signatura:	oflcx114

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole (dále ZŠ) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných předmětech 1. stupně ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve vybraných přírodovědných předmětech 2. stupně ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk ve 4. – 9. ročníku ZŠ vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola se nachází v klidné části města Chomutov na úpatí Krušných hor, nedaleko rekreační oblasti Bezručova údolí.

Zřízena je městem Chomutov, Zborovská 4602 jako příspěvková organizace a kromě ZŠ sdružuje ještě školní družinu a školní jídelnu.

V rámci vzdělávacího programu Základní škola se ve 14 třídách učí celkem 327 žáků. Kapacita školy je tak naplněna ze 68 %. Ve dvou třídách (po jedné v 6. a v 7. ročníku) jsou žáci vzdělávání dle učebního plánu pro třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výchovnou a vzdělávací činnost na ZŠ zajišťuje celkem 23 učitelů. Z nich 17 splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti (dále OPZ) pro výuku na základní škole. Personální zabezpečení výuky sledovaných předmětů je popsáno v příslušných kapitolách věnovaných jejímu průběhu. Celkově je učitelů s OPZ odučeno 80 % vyučovacích hodin na 1. stupni a 73 % na 2. stupni. Slabé místo představuje zajištění výuky německého jazyka, kde jsou všechny hodiny vyučovány nekvalifikovaně. Výchovní poradci neabsolvovali kvalifikační studium výchovného poradenství. Při tvorbě úvazků je preferována OPZ učitelů.

Organizace chodu školy vychází z kvalitně zpracovaného organizačního řádu. Organizační schéma a vztahy podřízenosti jsou průhledné, kompetence jsou jasně vymezené. Informační systém uvnitř školy je zajišťován jak formou porad, nástěnek a školního rozhlasu, tak bezprostředním kontaktem. Jako poradní orgán funguje pedagogická rada, pravidelně se scházejí metodická sdružení a předmětové komise. Ze zápisů ze schůzek je patrné projednávání spíše věcí organizačních a plánovacích než metodických.

Ve vedení zaměstnanců je uplatňován demokratický styl spojený s důsledným vyžadováním plnění povinností a následným systémem diferencovaného hodnocení. Začínajícím učitelům poskytuje škola pomoc prostřednictvím uvádějících učitelů. Vytvořený kontrolní systém postihuje celou organizační strukturu školy, dobrá pozornost je věnována i hospitační činnosti. V loňském školním roce uskutečnilo vedení školy 46 hospitací. Zápisy dokládají jejich jasný cíl, zjištěné skutečnosti jsou vyhodnoceny a nechybí opatření. Nezachycena

zůstala některá negativní zjištění z anglického jazyka, kde absence systému ve výuce kontrolu značně komplikuje.

Pro další vzdělávání učitelů (dále DVPP) vytváří škola velmi dobré podmínky, odvíjející se od hlavních směrů a priorit školy v oblasti DVPP pro roky 2001 – 2003. V loňském školním roce absolvovalo 15 kurzů a seminářů 32 účastníků, nejvíce (30 %) se jich vzdělávalo v oblasti informační gramotnosti.

Pro hodnocení zaměstnanců má vedení školy vytvořena jasná kritéria, od kterých se odvíjí i výše přiznaných osobních příplatků a odměn. Podrobný rozpis jejich plnění a s přiznanými částkami dostávají i zaměstnanci.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Budova školy z roku 1974 je umístěna na rozlehlém pozemku se školní zahradou a sportovním areálem (v rekonstrukci). Na pozemek školy navazuje softbalové hřiště (majetek města pronajatý sportovnímu klubu), které škola rovněž využívá.

Prostorové podmínky pro realizaci vzdělávacího programu jsou vynikající. Na 2. stupni umožňují existenci solidně vybavených odborných učeben a kabinetů pro všechny předměty, výuka probíhá takřka výhradně v nich. Žákům je k dispozici i studovna s knihovnou, dvě počítačové učebny, hojně využívaná je keramická dílna. Velmi dobré zázemí pro praktické činnosti poskytuje cvičná kuchyň, školní dílna a zahrada se skleníkem. Dobré zázemí pro tělesnou výchovu poskytují dvě tělocvičny. Chodby jsou velmi pěkně vyzdobeny výtvarnými pracemi a přeměňují se v relaxační zóny (koberce, míče, stolní fotbal). Třídy 1. stupně jsou prostorné, podnětně vyzdobené a vybavené názornými pomůckami. Školní nábytek je postupně obměňován.

Kvalitní je vybavení dvou počítačových učeben (jedna z roku 1999 s 13 počítači, druhá s 11 počítači vybudovaná nově v rámci projektu Internet do škol) poskytujících přístup na Internet, možnost práce s výukovými programy, encyklopediemi atd. Starší výpočetní technika je žákům volně přístupná i v pracovních koutcích na chodbách. Vybavenost školy audiovizuální a didaktickou technikou je velmi dobrá (meotary, videa, magnetofony, snímací kamera). Žáci jsou vybaveni učebnicemi z ucelených řad a vyhovujících zvolenému vzdělávacímu programu. Nedostatek je zeměpisných atlasů. V kabinetech i třídách je dostatek pomůcek, modelů, názorných transparentů a odborné literatury.

Efektivita využívání materiálního zázemí byla ve sledovaných předmětech rozdílná (+ přírodovědné předměty, - anglický jazyk). Materiálně technické podmínky škola průběžně kontroluje, zjištění analyzuje a přijímá opatření. K hlavním plánovaným úkolům pro další období patří zejména řešení energetické náročnosti provozu objektu (zateplení atria, gen. oprava oken), rekonstrukce sportovního areálu, úprava školního pozemku, dokončení výměny lavic na 1. stupni aj. Pro realizaci některých záměrů se daří získat i sponzory. Zázemí školy je zejména pro sportovní aktivity využíváno i veřejností, nově vybudovaná společenská místnost slouží mj. i k veřejně přístupným výstavám a besedám.

Pro realizaci vzdělávacího programu vytváří škola vynikající materiálně technické podmínky.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 a jeho dalších úprav schválených MŠMT. Sportovně založeným žákům nabízí rozšířenou výuku tělesné výchovy, pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami má kvalitně zpracované individuální vzdělávací plány.

Realizovaný program koresponduje s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

Učební plány ZŠ čj. 16 847/96-2 a ZŠ pro třídy s rozšířeným vyučováním tělesné výchovy čj. 29 738/96-22-50 platné od 1. 9. 2003 má škola rozpracované do ročníků a dodržuje je. Disponibilní dotaci použila v 8. ročníku na zařazení dalšího volitelného předmětu pro žáka a v 9. ročníku k posílení hodinové dotace matematiky. Žákům nabízí celkem 12 (!) volitelných a 11 nepovinných předmětů, umožňujících další rozvoj jejich jazykových, znalostních, tvořivých i sportovních schopností a dovedností. Opomíjena není environmentální výchova a regionalistika. Výuka sledovaných předmětů nebyla v rozporu s platnými osnovami. Kontrolovaná povinná dokumentace (viz výčet dokladů) i přes dílčí nedostatky (anglický jazyk – viz dále, zápisy čtení v třídních knihách ve 3. roč.) poměrně průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními plány vzdělávacího programu, nedodržení osnov sledovaných předmětů nebylo zjištěno.

Plnění osnov vedení školy kontroluje, sledováno je i na bázi předmětových komisí a metodických sdružení. Nedostatky byly zjištěny v anglickém jazyce, kdy při absenci rozvržení učiva do ročníků, rozplánování učiva pouze doplňkového a při zápisech v třídních knihách nekorespondujících s plány učitelů lze spoléhat pouze na zvolenou sadu učebnic.

Kontrola naplňování osnov je účinná, dílčí rezervy byly zjištěny v anglickém jazyce.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s požadavky vyhlášky o základní škole. Nedostatky z hlediska psychohygieny jsou drobné, dané prioritní potřebou efektivního využití odborných učeben a tělocvičen. Školní řád pamatuje i na práva žáků. Kvalitně je zajištěna informovanost zákonných zástupců žáků. Kromě průběžného informování prostřednictvím žákovských knížek a tradičních třídních schůzek je vytvořen systém konzultačních hodin. Informace o prospěchu pak všichni učitelé podávají rodičům pravidelně 1 x měsíčně v odpoledních hodinách. Zřízena je Rada školy.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je funkční.

Oblast výchovného poradenství (profesní orientace, výchovné problémy a práce s žáky s poruchami učení a chování) je rozdělena mezi dva pedagogy, spolupracující s preventistou sociálně patologických jevů. Vedle pravidelných konzultačních hodin jsou realizovány schůzky s žáky a rodiči dle individuálních možností a potřeb. Potřebné informace najdou žáci i na nástěnkách výchovného poradenství. Funguje spolupráce i s dalšími subjekty, zejména s pedagogicko-psychologickou poradnou. Škola hledá účinné cesty k řešení výchovných problémů. Realizovala např. terapeutický pobyt pro žáky 8. a 9. ročníku, pro žáky problémové třídy pak celoroční skupinová sezení s cílem zlepšení mezilidských vztahů ve třídě. Vytvořen a pravidelně vyhodnocován je minimální preventivní program, založený na široké nabídce volnočasových aktivit a cíleném utváření pocitu sounáležitosti žáků se školou.

Výchovné poradenství přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu.

Systematickou sebeevaluaci škola neprovádí, nicméně pedagogické záměry školy jsou jasně definované. Škola si stanovuje hlavní úkoly pro oblast výchovy a vzdělávání a jejich realizaci v jednotlivých blocích předmětů kriticky hodnotí ve výroční zprávě.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na 1. stupni v českém jazyce, prvouce a vlastivědě.

Hospitační činnost proběhla ve všech třídách 1. – 5. ročníku a to v 5 hodinách českého jazyka (mluvnice, čtení a psaní), ve 2 hodinách prvouky a v 1 hodině vlastivědy.

Cíle výuky byly až na výuku čtení v 1. ročníku přiměřeně náročné věku i schopnostem žáků. Postup podle zvolených učebnic bez důsledného výběru a kritického zhodnocení jednotlivých cvičení nutí vyučující všech ročníků zbytečně spěchat. Příprava vyučujících na hodiny byla svědomitá. Učitelky počítají s efektivním využitím času. Důsledné využívání učebnic (viz výše) vede k zatěžování žáků poznávkovým učivem (druhy číslovek ve 4. ročníku, slabikotvorné l, tvrdá slabika dy, dvojhláska ie a dlouhé texty v 1. ročníku apod.). Probírané učivo plynule navazovalo na dříve probranou látku.

Většina hodin byla vedena učitelkami s plnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedna z nich je nekvalifikovaná, má však víceletou praxi. Promyšlenost jejich pracovních postupů se projevila především v plynulosti jednotlivých činností. Učitelky občas zapomínají na včasné zařazování relaxačních technik a na dodržování hygienických návyků při čtení a psaní (nesprávné posazení žáka, naklonění sešitu, dráповité držení tužky a pera). Do výuky se pokoušejí se střídavými úspěchy zařazovat i moderní prvky vyučování (např. skupinové práce, modelové situace, dramatizace). Je zřejmé, že si učitelky 1. stupně navzájem vyměňují praktické zkušenosti.

Názornost vyučovacího procesu měla velmi dobrou úroveň při prvouce a při výuce čtení v 1. ročníku (tabulky, obrázky, lístky s úkoly, zvětšené fotografie). Jinde se pracovalo systémem kniha – tabule – sešit, případně s verbálním názorem. K upevnění poznatků se učitelky nevyhýbají ani verbálním a pohybovým mnemotechnickým pomůckám. Výuka se dále opírala o vzorně připravené tabule s hádankami, křížovkami, o pracovní sešity a školní sešity. Použití didaktické techniky nebylo při hospitacích pozorováno vůbec. Učebnice sledovaných předmětů tvoří ucelenou vydavatelskou řadu.

Struktura hodin měla vždy tradiční stavbu. Hodiny byly vedeny frontálně, pokus o skupinovou práci ve vlastivědě těžil z aktivity několika jednotlivců. Pestrost používaných forem a důraz na hravé přístupy při procvičování a výkladu v nejlépe vedených hodinách měly vliv na vysokou aktivitu žáků a jejich zájem o předmět. Zájem o výuku byl povzbuzován i využíváním dosavadních každodenních zkušeností žáků a především ve třídách nižších ročníků mohli žáci vyjádřit svůj názor. Do hodin v některých třídách byly zařazovány problémové a tvůrčí úkoly spojené s pohybem žáků po třídě, což pomáhalo čelit narůstající únavě a uvolňovalo pracovní atmosféru. Jindy se však práce soustředila na úzký okruh průbojnějších žáků a ostatní se ocitli na periferii pracovního zapojení do činností a do komunikace. Stávalo se tak především při dialogové metodě výkladu nové látky, ale i při opakování a soutěživých úkolech. Učitelky občas řeší úkoly na tabuli i u mapy za žáky. Při hodinách čtení a psaní nedocházelo k důslednějším upevňování techniky činností. Při kontrole žákovských prací bylo zřejmé, že ne všechny učitelky dbají na pečlivou práci v sešitech (dlouhé písemné úkoly a nekontrolované zápisy s chybami) a opomíjejí i práci s chybou, některé chyby nejsou žáky opravovány vůbec, jiné jen formálně. Velmi dobře se pracuje s chybou při ústních úkolech a při práci na tabuli. Zdůvodňování jevů a pracovních postupů bylo všudypřítomné. Výklad nové látky byl podáván odborně správně, používané termíny si žáci postupně osvojují. Pokyny vyučujících byly jasné, stručné a žáci na ně bezchybně reagovali.

Výborná byla vstupní motivace, která připravovala prostor pro aktivní zapojování žáků do vyučovacího procesu. Učitelky nenápadně přecházely od motivačních úkolů a činností (luštění křížovky, problémové otázky, písnička či říkanka) k hlavnímu cíli hodin. V nejlepších hodinách se u žáků objevovala i motivace vnitřní, především po četných pochvalách za

výkon, při modelových situacích a při využívání jejich dosavadních zkušeností z mimoškolního života. Pochvaly zaznívaly občas i při závěrečném hodnocení hodin, i když většina hodin končila pouhým zopakováním nové látky. Atmosféra ve třídách byla příjemná, učitelky respektovaly individuální schopnosti žáků, poskytovaly individuální pomoc žákům s poruchami pozornosti (a následně poruchami chování a specifickými poruchami učení). Výrazné bylo vždy výchovné využívání látky a emotivní živé slovo některých učitelek.

Hodnocení žákovských činností probíhá jednak slovní formou v průběhu hodin, jednak systémem klasifikovaných prací. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že žáci dostávají mnoho známek za písemné projevy (za tzv. desetiminutovky), méně za ústní projev. Zápisy v žákovských knížkách vytvářejí dostatečnou informační základnu pro rodiče. Pozitivní je, že se v žákovských knížkách minimálně vyskytují demotivující poznámky.

Česká školní inspekce hodnotí výsledky vzdělávání a výchovy v navštívených hodinách na 1. stupni pro převahu pozitivních zjištění ve sledovaných ukazatelích jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu anglický jazyk ve 4. – 9. ročníku ZŠ

Anglický jazyk vyučují dva kvalifikovaní učitelé, z nich jeden bez příslušné aprobační. OPZ vyučujících se projevila spíše ve věcně správné výuce, než v dodržování pedagogických zásad při jejím průběhu.

Pro jednotlivé ročníky jsou zpracované časově-tematické plány, které však obsahují jen doplňkové aktivity. Nekorespondují s nimi ani zápisy v třídních knihách. Rozvržení učiva do ročníků zpracováno není, ale učitelé postupují dle navazující řady učebnic, které svým rozsahem pokryjí požadavky osnov. Plánování a příprava samotné výuky byly kromě jedné sledované hodiny dobré.

Výuka probíhá v dobře vybavených a esteticky podnětných odborných učebnách a kmenových třídách. Ve sledovaných hodinách vyučující využili ojedinele magnetofon a obrázky, více pak nakopírované materiály. Užití pomůcek odpovídalo probíranému učivu, méně už věku dětí, zvláště v nižších ročnících, kde názornost výuky byla nízká.

Sledované hodiny měly klasickou stavbu s kontrolou domácího úkolu, opakováním, probráním nového učiva a zadáním domácího úkolu. Převládala frontální výuka s dominantním postavením učitele, které bylo charakteristické i pro komunikaci a hodnocení. Výklad učiva byl věcně správný, učitelé však ne vždy respektovali věk a pokročilost žáků a jejich individuální dispozice. Skupinová a párová práce byla pozorovaná dvakrát a nebyla příliš efektivní, neboť žáci nedostali jasné pokyny. Všechny sledované hodiny měly stejný nedostatek - absenci závěru, který by shrnul a upevnil učivo a zároveň žákům upřesnil způsob domácí přípravy. Několik hodin bylo přetaženo až do přestávky a učitel zadával domácí úkol při odchodu žáků. Tato praxe mohla být důvodem, proč v každé sledované hodině několik žáků domácí úkol nemělo, což následně komplikovalo jejich i učitelovu práci.

O psychohygienu výuky vyučující příliš nedbali. V jedné hodině byla vhodně zařazena písnička, v další pak žáci pracovali v kroužku na zemi. To sice bylo vhodné z hlediska relaxace, méně už ale z hlediska hygieny, neboť seděli na nečisté podlaze před tabulí, kde nebyl ani dostatek prostoru.

Motivace žáků byla velmi slabá. Pouze jednou se žáci na počátku hodiny dozvěděli výukový cíl, občas se objevila pochvala. Vyučující vůbec nevyužili možnosti aplikovat učivo na životní zkušenosti žáků, objevila se i negativní motivace („i ti malí jsou lepší než vy“). K motivování nevyužili učitelé ani hodnocení, které mělo podobu rutinní opravy chyb bez uvědomělé práce na jejich pochopení a odstranění. V sešitech žáků občasný podpis učitele dokládá formální kontrolu, ovšem ve slovníčcích se objevuje mnoho chyb v pravopisu i v záznamu výslovnosti, což zpětně má negativní vliv na kvalitu jejich domácí přípravy.

V žákovských knížkách měli žáci s ohledem na dobu inspekce dostatek známek. Ve všech sledovaných hodinách bylo hodnocení záležitostí učitele.

Sledované hodiny byly vedeny částečně v anglickém jazyce, ale v průběhu výuky učitelé přecházeli do mateřského jazyka, přestože jejich jazykové zázemí je velmi dobré. Základním pokynům žáci rozuměli, ale bylo zřetelné, že na pravidelnou cizojazyčnou komunikaci nejsou zvyklí. Otázky směřovaly od učitele k žákovi a jejich formulace umožňovala jen krátkou, mnohdy jednoslovnou odpověď. Zcela chyběla komunikace mezi žáky a ve vyšších ročnících i prostor pro kreativitu. Efektivitu výuky narušovaly časté neadekvátní poznámky učitele a odbočky nesouvisející s tématem hodiny, a zejména absence pravidel vzájemné komunikace. Vyučující je sice žákům připomínali, ale po určité době na jejich dodržování rezignovali.

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu anglický jazyk vyhovující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vybraných přírodovědných předmětech na 2. stupni ZŠ

ČŠI sledovala průběh a výsledky vzdělávání v matematice (MAT), přírodopisu (PŘÍ) a v zeměpisu (ZEM). V rámci hospitační činnosti byly navštíveny v každém předmětu všechny ročníky a sledována byla výuka všech vyučujících.

Výuku zajišťuje 5 učitelů, z nichž 4 splňují podmínky OPZ pro výuku na 2. stupni ZŠ. 100% kvalifikovaně a i aprobovaně je zajištěna výuka MAT. ZEM vyučují dva kvalifikovaní učitelé, jen jeden však má vystudovanou příslušnou aprobaci. Výuka PŘÍ je svěřena vyučující s kvalifikací pro výuku tohoto předmětu na středních školách. Nicméně i neaprobovaná výuka ZEM byla po věcně odborné stránce velmi dobře zvládnána, stejně jako práce s žáky ZŠ v PŘÍ.

Velmi dobré (v PŘÍ až vynikající) zázemí poskytují podnětně a esteticky zařízené odborné učebny, ve kterých výuka výhradně probíhá. Vybavené jsou tabelárními pomůckami, modely, přírodopisnými sbírkami, mapami, přístroji, didaktickou technikou (video, meotar, snímáči kamera). Žákům je dostupná i další odborná literatura. Rovněž kvalitní je vybavení žáků sadami učebnic z ucelených řad vyhovujících zvolenému vzdělávacímu programu. Nedostatek je zeměpisných atlasů, které jsou žákům k dispozici pouze ve škole, což snižuje efektivitu jejich domácí přípravy. Materiální podpora výuky a její názornost byly silnou stránkou většiny hodin.

Existence odborných učeben a kabinetů vytváří učitelům kvalitní podmínky i pro přípravu hodin, což dokáží využít (přípravené tabule, pomůcky atp.). Zhlédnuté hodiny byly připravené jak z hlediska struktury, tak i obsahu a forem práce, návaznost probírané látky byla velmi dobrá. Učivo je rozčleněno do ročníků, výuka probíhá v souladu s osnovami. Výborný a v souladu s úpravou vzdělávacího programu ZŠ je systém střídání učiva aritmetiky a algebry s geometrií; příkladnou pozornost věnuje škola laboratorním pracím.

Z hlediska organizace, forem a metod práce plně odpovídaly pojetí vzdělávacího programu ZŠ hodiny PŘÍ. Žáci byli vedeni k aktivnímu osvojování nových poznatků na základě pozorování, praktických činností, vyhledávání a třídění informací a objevování vzájemných vztahů. Vyvážený prostor byl věnován práci společné, samostatné i skupinové. Frontální způsoby práce převažovaly v MAT. Střídající se činnosti dokázaly zaujmout i kázeňsky problémové žáky, průběžně byla zařazována samostatná práce, efektivní bylo modelování matematických situací žáky, předkládání problémových úloh a zapojení žáků do tvorby příkladů. Pestrá skladba činností čekala na žáky i v ZEM. Zde byli zapojováni do tvorby hodiny formou referátů a přípravou opakovacích křížovek, pracovali samostatně s mapou, dobře bylo pracováno s videoukázkou a statistickými daty, zařazována je i skupinová práce. Při prezentaci nového učiva ale přebírali v dialogu těžiště práce často učitelé, nezdůrazňovaly výklad spojen s diktováním poznámek, nezohledňujícím specifické potřeby žáků. Žáci tempu nestačili a vyrušovali, což vedlo k oboustranné nervozitě a spíše direktivnímu řízení hodiny.

Zejména pro ZEM byl typický příchod zvonění do rozdělané práce a přetahování hodin do přestávek. V cca polovině zhlédnutých hodin sledovaných předmětů nezbyl čas na shrnutí učiva a vymezení základního učiva, ověření pochopení nové látky. Určitou psychohygienu práce zajišťovalo časté střídání činností, jen ojediněle se objevily cíleně zařazené relaxační činnosti.

Velmi dobrou pozornost věnují učitelé motivaci žáků - hrou, pohádkou, modelováním, demonstrací, křížovkou, přípravou praktických činností umožňujících aktivní zapojení žáků, využitím jejich poznatků z běžného života.

Vědomosti a dovednosti žáků jsou průběžně ověřovány a klasifikovány. Méně se v hodinách hodnotí slovně, jen ojediněle se objevily pochvaly za dobrou práci, pokrok, zhodnocení práce žáků v hodině apod. K sebehodnocení žáci vedeni nejsou. Velmi dobrá byla práce s chybou a vyhodnocení úspěšnosti zvládnutí látky nejen v MAT, ale i ve většině hodin ZEM. V 6. ročníku v ZEM pak byl uplatňován systém orientačního zkoušení, klasifikující i odpovědi o několika slovech a beroucí žákům prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. Ten byl velmi dobrý nejen v PŘÍ, kde žáci byli vedeni k vysvětlování a obhajobě názorů, ale i v MAT a v některých hodinách ZEM v případech, kde byl prostor pro diskuzi. Interaktivní vztahy v hodinách byly až na výjimky, kdy žáci začali průběh narušovat v důsledku únavy z frontálních činností, které nezvládali, velmi dobré. Zajímavou nabídkou činností dokázali učitelé mnohdy vtáhnout do hodin i žáky problémové s negativním vztahem ke škole a vzdělávání vůbec. Samozřejmostí byla ve všech hodinách ochota učitelů odpovídat na dotazy, problém zopakovat, individuálně poradit.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných přírodovědných předmětech velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání škola vyhodnocuje ve výroční zprávě. Ta přináší sumativní údaje o prospěchu žáků a úspěšnosti vycházejících žáků při přijímání na střední školy. Vlastní srovnávací testy škola nevytváří, komerční v současné době nevyužívá. Návrat k systematictější evaluaci výsledků vzdělávání v rámci celorepublikových projektů je jedním z pedagogických záměrů vedení školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou celkově hodnoceny stupněm velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů v rozhodnutí o zařazení do sítě škol a ve zřizovací listině

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. PqO 116/98 ze dne 13. 2. 1998 jsou v souladu s údaji uvedenými ve zřizovací listině vydané dne 28. 6. 2001 na základě usnesení zastupitelstva města č. 093/01 ze dne 30. 5. 2001.

Další aktivity školy podporující výchovu a vzdělávání žáků

Pro smysluplné využití volného času žáků nabízí škola žákům celkem 12 zájmových útvarů. Kromě kroužků sportovních (kopaná, softbal, volejbal, florbal) se mezi žáky těší oblibě zejména kroužek keramický (s výbornými výsledky, výrobky a ukázky výroby keramiky prezentovány i na Vánočních trzích v Chomutově). Další nabídku tvoří zájmové útvary jazykové, modelářské, kroužek ručních prací, počítačový a rybářský. Žáci vydávají i vlastní školní časopis. Škola pořádá či je spoluorganizátorem řady akcí regionálního významu:

Softballová Grand Prix, turnaje O pohár ředitele v basketbalu, volejbalu a florbalu, Dětské olympijské hry, Běh Terryho Foxe, Bambiriáda.

Pro posílení pocitu sounáležitosti škola organizuje pasování prvňáčků na velké školáky, poslední zvonění 9. ročníku, slavnostní předávání závěrečných vysvědčení na radnici v Chomutově, mikulášskou nadílku, vánoční besídku aj. Pestrá je i nabídka kulturně společenských akcí – návštěvy divadel, kulturních památek, výstav, besed. Žáci školy se zapojují do řady soutěží (tradiční předmětové olympiády a soutěže, sportovní turnaje, soutěže recitační, hudební a výtvarné), které jim umožňují srovnání úrovně svých vědomostí, dovedností a schopností s vrstevníky z jiných škol.

Pro řadu aktivit školy je charakteristická snaha o větší otevřenost školy nejen pro rodiče, ale i širší veřejnost, děti předškolního věku a další subjekty, působící v oblasti výchovy, kultury a sportu.

Tyto další aktivity školy hodnotí ČŠI jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. PqO 116/98 ze dne 13. 2. 1998
2. Zřizovací listina vydaná dne 28. 6. 2001 na základě usnesení zastupitelstva města č. 093/01 ze dne 30. 5. 2001
3. Učební dokumenty vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně úprav a změn provedených do 1. 9. 2003
4. Třídní knihy všech tříd pro školní roky 2002/03 a 2003/04
5. Třídní výkazy a katalogové listy tříd I. A, IV. A, VI. A a IX. A šk. roku 2003/2004 a žáků 9. ročníku šk. roku 2002/03
6. Školní řád platný ve školním roce 2003/04
7. Rozvrh hodin všech tříd školního roku 2003/2004
8. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/03 a 2003/04
9. Zápisy ze schůzek metodického sdružení pro 1. stupeň a předmětových komisí sledovaných předmětů 2. stupně (šk. roky 2002/03 a 2003/04)
10. Protokoly z komisionálních zkoušek za školní rok 2002/03
11. Časově tematické plány učitelů pro výuku sledovaných předmětů ve šk. roce 2003/04
12. Namátkou vybrané žakovské knížky, sešity a práce žáků
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/03
14. Plán akcí školy regionálního významu pro šk. rok 2003/04
15. Přehled nepovinných předmětů a zájmových útvarů pro šk. rok 2003/04
16. Personální dokumentace všech učitelů škol, vyučujících ve škole k datu inspekce
17. Inspekční zpráva čj. 063 63/99-2500 ze dne 20. 5. 1999

ZÁVĚR

Personální podmínky základní školy odvíjející se od 74% kvalifikovanosti pedagogického sboru umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Při přidělování předmětů do úvazků učitelů je preferována jejich odbornost, praxe a další schopnosti. Organizace chodu školy je funkční, stejně tak jako systém výchovného poradenství a prevence soc.

patologických jevů. Velmi dobře je zajišťována informovanost zákonných zástupců žáků, rezervy v kontrolním systému byly zjištěny ve směru k výuce anglického jazyka.

Pro realizaci vzdělávacího programu má škola vynikající prostorové a materiální podmínky. Výuka všech předmětů probíhá takřka výhradně v odborných učebnách, učitelé mají k dispozici kabinety s dostatkem pomůcek. Zlepšuje se zázemí pro relaxaci žáků o přestávkách. Slabá místa (venkovní prostory, úniky tepla) má vedení školy podchycena a zanalyzována, jejich řešení je součástí koncepce dalšího zkvalitňování materiálně technických podmínek, kterou škola postupně naplňuje.

Učební plány škola dodržuje, neplnění osnov nebylo v případě sledovaných předmětů zjištěno. Vynikající je nabídka volitelných a nepovinných předmětů a zájmových útvarů. Ve výuce převažují tradiční frontální formy a metody práce, které někdy vedly k dominantní roli učitele a komunikaci jen s úzkým okruhem žáků. U některých učitelů však již byly efektivně zařazované i modernější prvky (osvojování nových poznatků na základě pozorování, práce s informacemi a vlastních aktivních činností, předkládání problémových úloh, vedení žáků ke kooperaci, diskuze), podporující činnostní a tvořivé učení žáků. Kvalitní úroveň měla výuka sledovaných přírodovědných předmětů, pozitivní zjištění převažovala i na 1. stupni. Za tímto hodnocením zaostává podprůměrná úroveň výuky anglického jazyka. I přes velmi dobré jazykové zázemí vyučujících byla patrná absence návyku žáků na cizojazyčnou komunikaci, dominantní roli mají v hodinách učitelé. Často opakovaným nedostatkem na 2. stupni byly závěry hodin bez shrnutí, zhodnocení práce žáků, bez prostoru pro jejich sebehodnocení a s přetahováním výuky do přestávek.

Škola umožňuje žákům zapojení do řady sportovních, společenských a kulturních aktivit, usiluje o větší otevřenost vůči rodičům a širší veřejnosti vůbec.

V porovnání s inspekčními zjištěními z roku 1999 ČŠI konstatuje:

- *výrazně se rozšířila nabídka volitelných předmětů*
- *zlepšila se strukturovanost učiva v matematice*
- *zkvalitnil se systém otevřenosti školy*
- *trvale nadprůměrné jsou další aktivity školy, vhodně doplňující vých.-vzděl.program*
- *školní řád se vyznačuje větší demokratičností*
- *byl zaveden systém spolupráce učitelů na bázi předmětových komisí*
- *podařilo se založit Radu školy*
- *zlepšila se vybavenost tříd školním nábytkem*
- *zlepšení doznal i učebnicový fond*
- *prostory chodeb jsou upravovány pro relaxační využití*
- *změnil se způsob využívání učeben (na 2. stupni přechod od kmenových k odborným)*
- *přetrvávají nedostatky týkající se závěrů hodin*
- *opětovně byla zachycena slabá místa ve výuce cizího jazyka*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Radek Dlouhý	Radek Dlouhý v.r.
Členové týmu	Mgr. Vladimír Bečvář	Vladimír Bečvář v.r.
	Mgr. Věra Slezáková	Věra Slezáková v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Eva Bechyňová, Alena Pospíšilová a Libuše Zmátlová

V Teplicích dne 23. prosince 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. leden 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Miloš Zelenka	M. Zelenka v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Dlouhá 2940, 415 01 Teplice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-02-16	F5-1058/04-5002
Zřizovatel	2004-02-16	F5-1059/04-5002
Rada školy	2004-02-16	F5-1060 /04-5002

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2004-02-11	F5-1061/04-5002	Připomínky jsou součástí inspekční zprávy.